

STAŠ ZGONIK

20. 11. 2020
| MLADINA
47 | DRUŽBA

Prijatelj preprih

Zračenje kot eno ključnih orodij za preprečevanje okužb

Odprta okna v eni izmed nemških šol

© Profimedia

Neprezračeni zaprti prostori, v katerih v zimskih mesecih preživimo še več časa kot sicer, so eden ključnih dejavnikov pri širjenju okužb. Zato strokovnjaki, ki si prizadevajo zamejiti epidemijo, vse večjo pozornost namenjajo skrbi za dotok svežega zraka v prostore.

Drobne kapljice v izdihanem zraku lahko »obvisijo« v prostoru in se v njem nabirajo, zato je treba zrak, potencialno okužen z virusnimi delci, čim prej spraviti iz prostora ali ga vsaj razredčiti s svežim zrakom. Nacionalni inštitut za javno zdravje v priporočilih, objavljenih na začetku meseca, priporoča »stalno zračenje z dovajanjem zunanjega svežega zraka, z največjim možnim pretokom zraka«.

V večjih stavbah, kjer za prezračevanje skrbi prezračevalni sistem, naj bi upravitelji sisteme nastavili na največji mogoči dotok svežega zraka in hkrati z zaprtjem loput preprečili recirkulacijo odpadnega zraka v prostoru. V stavbah brez prezračevalnega sistema je ključno pogosto odpiranje oken na

stežaj, da se s prepihom zagotovi zamenjava zraka v prostoru. Hkrati priporočajo namestitve tipal za CO₂, ki lahko opominjajo na potrebo po zračenju. Posebna pozornost je namenjena prezračevanju straniščnih prostorov, kjer bi moral v skladu s priporočili prezračevalni sistem ves čas delovati neprekinjeno.

Potreba po temeljitejšem zračenju prostorov bo sicer trčila ob dve zelo zakoreninjeni načeli – varčevanje z energijo in izogibanje prepihu. Kot opozarja Evropski center za nadzor bolezni (ECDC), lahko nekatere nastavitve prezračevalnih sistemov, namenjene učinkovitejši rabi energije, povečajo tveganje za prenos virusa. Okrepljeno delovanje prezračevalnih sistemov bo prineslo večjo porabo energije, okrepljen dotok svežega zraka, tudi pri pogostejšem odpiranju oken, pa več toplotnih izgub. Za marsikatero podjetje bo to znaten strošek, in to v času, ko morajo zaradi zastalega gospodarstva paziti na vsak evro.

Kar se tiče ustvarjanja prepiha, so priporočila jasna – dotok svežega zraka je treba zagotavljati tudi za ceno zmanjšane udobja v prostoru. »Klasičnemu prepihu se v prostorih brez mehanskih prezračevalnih sistemov ne moremo izogniti,« je jasen dr. Uroš Stritih, vodja Laboratorija za ogrevalno, sanitarno in solarno tehniko ter klimatizacijo na ljubljanski **Fakulteti za strojništvo**.

Kot poudarja epidemiolog Mario Fafangel z NIJZ, bo zračenje eden od ključnih zaščitnih ukrepov po vnovičnem odprtju šol.

Pomembno je tudi prezračevanje trgovin z živili, ki v času lockdowna vsakodnevno generirajo največ naključnih srečanj zunaj posameznikovega socialnega mehurčka. V Sparu zagotavljajo, da so »v vseh trgovinah, kjer imamo možnost, delovanje prezračevalnih sistemov za zajem svežega zraka nastavili na maksimum«. V Mercatorju pa so povedali, da imajo »v večjih Mercatorjevih trgovinah prezračevalni sistemi zunanji zajem zraka, v manjših pa je kroženje svežega zraka zagotovljeno s pogostim odpiranjem vhodnih vrat«.